

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Quomodo ipsa natura humana Christi per se spectata, vt terminus integræ adorationis sit adoranda propter dignitatem personæ cui coniuncta est, ita vt persona sit pura ratio adorandi, non id ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ritibus Sanctorum; nam & illis nos possumus submittere, & submissionis notam exhibere, etsi non tam proprie quam personæ, eò quòd non concipiatur natura creata, vt quid completum: hinc oritur

D V B I V M I.

Quomodo ipsa natura humana Christi per se spectata, vt terminus integra adorationis, sit adoranda propter dignitatem persona cui coniuncta est, ita vt persona sit pura ratio adorandi, non id quod adoratur?

8
Humanitas ob dignitatem em Verbi vnici digna est aliqua adoratione

Respõdeo & Dico Primò, Natura humana in Christo, ob hanc dignitatem, quam ex vnione Verbi contrahit, est digna aliqua adoratione. Ita Scotus in 3. dist. 9. §. Praestat vna. & sequenti. Durandus ibid. q. 3. Gabriel q. 1. a. 2. & in Canonè Missæ lect. 50. Caietanus hoc loco. Ratio est, Quia humana natura: est capax venerationis: & ex hac vnione cum Verbo habet summam excellentiam; fit enim supremo modo particeps diuinitatis, sicut ferrum ignitum fit particeps ignis. Atqui ratione huius digna est, vt omnis creatura se illi submittat, & huius submissionis symbolum edat: quod nihil est aliud quàm adorare, siue adoratio.

9
Hæc adoratio est ab habitu latræ, & minor tamen quàm adoratio Verbi.

Dico Secundo, Hæc adoratio videtur procedere ab habitu latræ, quia est propter excellentiã increatam; non tamen est eiusdem rationis & perfectiõnis, ac adoratio Verbi; sed est adoratio minor. Docent ijdẽ Auctores, qui suprà. Ratio est, Quia excellentia illa increata, ob quam honor defertur, aliter refertur ad humanitatem, aliter ad Verbum diuinum: nam Verbo inest essentialiter, humanitati autem solùm communicatur tamquã illam sustentans & terminans; ergo non tribuit parem rationẽ adorandi. Ad hoc enim non solùm requiritur par excellentia in se; sed etiam æquẽ perfecta cõmunicatio. Confirmatur Primò, Quia excellentia diuinitatis, humanæ naturæ est quasi extrinsecas; non enim ipsa est intrinsecè Deus, sicut Verbum; sed solùm Deificatur: ergo tota dignitas, quam ipsa præcisè habet à diuinitate, est vnio & respectus ad illam. Atqui in infinitum minus est vniri diuinitati, etiam substantialiter, quàm essentialiter includere diuinitatem. Confirmatur Secundo, à simili. Nã humanitas Christi, etsi possit amari ex charitate, sicut Deus (vt cum ob illam singularem vnionem cum Deo, volo illi omnia bona, quibus digna est) hic tamen amor non erit amor super omnia, ac proinde non tam perfectus, quàm is, qui Deo debetur: ergo simile est in adoratione. Hinc patet hanc adorationem non esse latræ. Latræ enim est summus cultus, & respondet amori super omnia. Fortasse tamen vocari poterit latræ inferior, vt quidam volunt; vel respectiua, vt Gabriel: Nam procedit ab habitu latræ, qui inclinatur in excellentiam increatam, & in omne id, quod illi quoquo modo coniunctum est: sicut charitas inclinatur in bonitatem increatam, & in omne id, quod ad illam ordinem habet.

10
An hæc adoratio sit, vel dicenda sit latræ.

10
1. Obiecti.

Dices Primò, Quãdo honoratur vir iustus propter iustitiam; etiã ipsa iustitia intrinsecè continetur in obiecto adorationis; & si ipsa esset rationis capax, primariò cõferetur adorari: ergo similiter, dum humanitas adoratur propter diuinitatẽ coniunctam, ipsa diuinitas primariò adoratur verã la-

triã, cum ipsa sit rationis capax: humanitas autem eãdem latrã colitur concomitanter.

Ob hanc rationem, & quãdam Conciliorũ ac Patrum locutiones (de quibus infra) quidam reiciunt hunc modum adorationis. Sed dicendũ est, Humanitatem hĩc considerari, non vt includit diuinitatem, sicut homo iustus iustitiam includit; sic enim argumentũ procederet. Nam hæc est adoratio totius cõpositi ex humanitate & diuinitate; quod compositum si adoretur ob excellentiã diuinitatis, erit latræ, iuxta id quod art. 1. dictum est: sic enim adoramus Christum. Sed humanitas hĩc cõsideratur secundũ se, vt ordinem habens ad diuinitatem, tamquam ad quid extrinsecum eius rationi, à quo tamen infinitam dignitatẽ trahit: & sic nõ primariò adoratur diuinitas, sed humanitas. Redundat tamen hic honor in diuinitatem, tamquam in causã quasi formalem totius dignitatis obiecti, & adorationis.

Solutio

Dices Secundo, Si humanitati debetur aliquis distinctus honor à latrã Verbo exhibendã: ergo Christo debentur duę adorationes, quòd est contra Concilia suprà citata, quæ tantũ vnã Christo deberi dicunt, per quam etiã humanitas adoratur. Et Concilium Alexandrinum à Cyrillo celebratum, damnat eos qui dicunt; Adoro visibilem, propter inuisibilem, vt patet ex epistola 10. inter epistolas Cyrilli.

11
2. Obiecti. Quid Patres negant duas deberi Christo adorationes.

Respondeo; Cõcilia, & Patres solùm intendunt damnare eos, qui docent totum Christũ non debere vnã adorationem latræ coli, quasi in Christo sint duę personæ, quarũ altera simul cum altera, vtraque pro suo modo colatur. Similiter negant duas naturas adorari in Christo, tamquam subsistentes in proprijs personis; vt patet ex testimonio Athanasij apud Cyrillũ in Apologetico ad octauum Capitulum, & ex Can. 9. Synodi V. Non tamen negant hanc vnã personã secundũ diuersas naturas, & diuersas in illis naturis excellentias, posse diuersis modis coli. Pari modo non intendunt negare naturam humanam posse seorsim spectari, tamquam naturam, & sic venerationis esse obiectum, quamuis non completum obiectum vt persona.

Solutio

Dices; Si Patres hæc nõ intendunt negare, cur ergo sic absolute negant duas adorationes, & vnã præscribunt, quasi nullo sensu possint esse duę?

Respondeo; Absolute negant duas: Primò, Quia loquuntur in sensu Nestorij, cum quo ipsis est negotium. Vnde & præscribunt vnã, excludendo duas Nestorianas, quæ scilicet terminentur ad duas personas; non duas, quæ terminentur ad vnã personam: vt patet ex artic. 1. Secundo, Quia consuetudo populi Christiani tantũ vnã adorationem nouit Christo exhibere, scilicet latræ; idque meritò: tũ, quia hæc absolute Christo debetur, altera solùm secundũ quid, scilicet humanitatem: tũ, quia cultus latræ est perfectissimus: cuique autem tribuendus est titulus & honor respondens eius supremę dignitati; vt constat exemplis humanis. Nam ei, qui simul est summus Rex, & alio titulo dominus paruuli oppidi, non honorabitur solùm vt dominus illius oppidi; sed in praxi semper dabitur ei honor regis: ita etiam in proposito. Vnde fateor hanc adorationem non esse vsitatam; posse tamen adhiberi ab eo, qui excellentias diuersas in Christo potest distinguere.

Vfus tantũ vnã adorationem in Christo nouit esse sanè seruando possint esse duę.